

Denník Sophie Forresterovej
Vancouverské kasárne
6. januára 1885

Skvelé správy! Generál mi udelil mimoriadne povolenie, takže sa môžem s Allenom a jeho mužmi odviezť parníkom na sever! Prestávala som veriť, že sa to podarí, a som si istá, že len Allenovo nepoľavujúce naliehanie mi zaistilo miesto na palube. Prírodzene, budem ho sprevádzať iba do Sitky a koncom februára sa vrátim do kasární, takže neuvidím hlboké vnútrozemie, kde sa začne ozajstné dobrodružstvo, ale aj tak som od radosti celá bez seba. Aj Allen sa teší. Popoludní sa vrátil do zrubu a vyhlásil: „Pôjdeš s nami, láska moja! Haywood to dovolil!“

Teraz mám plné ruky práce. Až do dnešného dňa som sa držala maminej rady, aby som nekričala hop, kým nepreskočím, preto som sa na cestu nepripravovala. Nalodiť by sme sa mali pravdepodobne ešte tento mesiac. Čo si treba vziať? Predovšetkým kopu teplého oblečenia. Nesmiem zabudnúť na pevné čižmy, lebo som počula, že paluba často býva zľadovatená a nebezpečne klzká. Samozrejme, zoberiem si aj ďalekohľad, zápisníky a mnoho ceruziek.

A ešte toto – nový denník. Keď mi ho Allen dal, odmietla som ho so slovami, že mi postačia pozorovateľské zápisníky, manžel však žartovne poznamenal, že až sa vráti z Aljašky, bude ho zaujímať, čím som si krátila voľné chvíle, a neuspokojí sa s poznámkami o živote a zvykoch brhlíkov či sýkoriek.

Vtedy som si nevedela predstaviť, že budem zažívať niečo nevšedné, o čom by sa oplatilo písať: čakala ma nekonečná cesta vlakom do Vermontu, návrat do rodičovského domu. Možno keby som mohla chodiť na prechádzky k zatopenému lomu a pozorovať kačice či potápky, alebo do lesa hľadať otcove sochy (veľmi by som chcela, aby ich raz Allen videl, najmä morského hada a starého medveďa), mala by som o čom písať. Mama by však nikdy nedovolila, aby som sa len tak ponevierala. „Bez práce nie sú koláče.“ Koľko som sa toho napočúvala ako malá! Ona sa ustavične čímsi zamestnáva, raz perie, inokedy obracia seno, a to isté by vo Vermonete očakávala aj odo mňa.

Vari by sa to oplatilo zaznamenávať do denníka? Nikoho by nebavilo čítať siahodlhé litánie o domácich prácach!

Ale teraz! Teraz budem mať o čom písať, lebo pocestujem na Aljašku!

8. januára

Či chcem, alebo nie, aj mňa pohltili strhujúce víry príprav. Každý deň prichádzajú zásoby z rôznych kútov krajiny: stany, spacie vaky, snežnice, proviant pre mužov. Nechápem, ako si Allen udržuje o všetkom prehľad. Dnes ráno, tesne predtým, než ma vo dverách pobozkal na rozlúčku, zamyslene povedal: „Áno, Pruitt bude vonku s fotoaparátom, ale pušky a muníciu môže skontrolovať aj Tillman. Ja zatiaľ zídjem na telegrafnú stanicu.“ Musí poslať telegram do Sitky, cez Britskú Kolumbiu a následne poštovým parníkom ďalej na Aljašku, aby do nášho príchodu postavili niekoľko saní.

A naozaj: Keď som sa popoludní vybrala na prechádzku, zbadala som pána Pruitta s fotoaparátom neďaleko stajní. Allen vraví, že fotografovať sa naučil len nedávno, aby zdokumentoval expedíciu v obrazoch, preto skúša a experimentuje, kedykoľvek sa mu naskytne príležitosť. Dnes mu ako model nechotne pózoval kováč.

Bol na nich smiešny pohľad, na jednej strane zádumčivý pán Pruitt s bledou pokožkou a chlapčensky ostrihanými ryšavými vlasmi, na druhej ušpinený kováč v koženej zástere, s vyhrnutými rukávmi a s namosúreným výrazom na tvári. Pán Pruitt sem-tam vykukol spod čiernej plachty a tichým hlasom poprosil kováča, aby natočil plece tak a bradu onak, a hoci mu kováč vyhovel, po celý čas si nespokojne šomral popod nos.

Veľmi som túžila opýtať sa pána Pruitta, na akom princípe aparát funguje, ako sa dá prenášať, a rada by som videla aj nejaké jeho výtvary, ale neodvážila som sa ho vyrušiť.

Zdá sa mi neuveriteľné, že je možné zachytiť na papier svetlá a tieň. Často myslím na fotografie, ktoré sme s Allenom videli v jednom bostonskom ateliéri – starenku s fajkou, chlapca na chrbte obrovského psa, roztopašných hercov v zvieracích maskách. Ohromilo ma, ako živo tie zábery pôsobili. Pokožka a látky šiat sa

trblietali nastrieborno a zalievalo ich čarovné svetlo, obrázky priam pulzovali energiou.

Ako len závidím pánovi Pruittovi, že bude tým dômyselným aparátom zaznamenávať ďaleký sever! (Žiaľ, ja si vezmem na palubu iba svoje zápisníky a mizerné kresliarske schopnosti. Pripadá mi nespravodlivé, že hoci tak veľmi obdivujem prácu prírodovedcov, sama na ňu nemám nadanie.)

9. januára

Ani vo sne by mi nenapadlo, že vyvolám taký rozruch. Človek by si pomyslel, že sa chystám na polárnu expedíciu. Keď som dnes na pravidelnom popoludňajšom čaji u pani Connorovej manželkám dôstojníkov oznámila, že s Allenom a jeho mužmi pocestujem do Sitky, zareagovali rôznorodo: od neskrývaného zdesenia po úprimné nadšenie.

Pre zmilovanie božie, kde budete spať? Vezmite si dosť paplónov, aby ste v noci nezamrzli! A nebojte sa ľadových medvedov? Počula som, že žerú ľudí! (Pani Baileyovej som objasnila, že pokiaľ mi je známe, ľadové medvede žijú oveľa severnejšie než v Sitke, takže mi nehrozí nijaké nebezpečenstvo.) Jedlo na palube bude príšerné, pamätajte na moje slová. Radšej sa zásobte obľúbenými sušienkami. A pripravte sa na to, že vás zachváti morská choroba.

Mohla som tušiť, čo mi poradí slečna Evelyn. „Zabaľte si aspoň jednu peknú róbu. Nikdy neviete, kedy sa naskytne nejaká slávostná príležitosť. Nepozerajte sa tak na mňa, pani Forresterová, čo ak vás pozve na večeru guvernér Sitky? Bola by hanba, keby ste prišli nevhodne oblečená!“

Rozumnú radu som dostala iba od svojej drahej zakríknutej priateľky Sarah Whithersovej.

„Máte dobrý pršiplášť, ktorý vás ochráni pred dažďom a snehom?“ opýtala sa a hneď mi ponúkla svoj, keďže nedávno dostala nový. Srdečne som sa jej poďakovala a odvetila som, že pršiplášť mám a budem si pripomínať, aby som ho nezabudla dať do kufru.

Napokon sa zvučným hlasom ozvala pani Connorová: „Radšej nám, prosím, vysvetlite jedno. Prečo tam, preboha, idete?“

Slušne som sa ospravedlnila a povedala som, že nechápem, čo tým myslí.

„Manžel vás do toho nemôže nútiť,“ dodala.

Nútiť? Vysvetlila som, že veľmi chcem ísť na Aljašku a keby som mohla, sprevádzala by som Allena na celej expedícii.

„Absurdné. Nevidím dôvod, prečo by sa taká bystrá mladá dáma ako vy mala zúčastniť na pochabej výprave. Nechajte mužov, nech sa vrhajú do bláznivých dobrodružstiev. Aj bez našej pomoci to zvládajú viac než dobre.“

Ako som sa mala brániť?

„Ale nie je to romantické?“ namietla pani Whithersová. „Predstavte si, že by vás manžel zobral až na kraj sveta, lebo by nezniesol predstavu, že od vás odíde!“

Bolo od nej láskavé, že sa ma zastala, najmä keď viem, ako sa pred pani Connorovou ostýcha. Tak či onak som sa však nevedela zbaviť pocitu, že sa medzi mnou a ostatnými ženami vytvorila priepasť. Po zvyšok popoludnia som mlčala.

Škoda, že mi vtedy nezišli na um tieto slová: Nejdem preto, že by ma do toho nútil manžel. Nejdem preto, že by som si potrebovala niečo dokázať alebo čosi dosiahnuť. A hoci som rada, že ostanem aspoň o trochu dlhšie po Allenovom boku, ani to nie je pravý dôvod, prečo ho budem sprevádzať. Na Aljašku pocesťujem preto, lebo túžim vidieť tú panenskú divočinu na vlastné oči.

11. januára

Naozaj mám veriť, že pani Connorovú dohnali k mojim dverám rýdze obavy?

Neprišla na čaj ani na zákusok, iba si chcela zohriať ruky nad kachľami a ešte raz mi vysvetliť, že si zjavne neuvedomujem závažnosť Allenovej expedície. Zrejme sa nazdávam, že ide o akúsi dovolenku na ďalekom severe. Azda nechápem, aké nebezpečenstvo mu bude hroziť na Aljaške?

Musela som sa všemožne ovládať, aby som zachovala rozvahu. Občas som zdvorilo poznamenala: „Áno, iste, rozumiem,“ ale také

odpovede pani Connorovú neuspokojili. Čoskoro jej došla trpezlivosť a začala sa nervózne prechádzať hore-dolu po kuchyni.

„Keďže mi nedávate inú možnosť, poviem to otvorene,“ vzdychla. „Môj Hugh vraví, že poslední belosi, ktorí sa vybrali po tej rieke do vnútrozemia, boli Rusi, a Indiáni ich zavraždili. Všetkých do jedného.“

„Rozumiem,“ odvetila som znovu.

„To je všetko? Samé rozumiem, rozumiem... Nie som si istá, či tomu rozumiete!“

Podakovala som sa jej, že si o nás robí starosti, a vyprevadila som ju k dverám.

Prečo ma straší? O Allena sa budem báť každý deň, čo nebudeme spolu, a o to viac, ak je historika o zavraždených Rusoch pravdivá. No nech budú moje obavy akokoľvek veľké, manžela mi domov neprivedú. To zariadi jedine šťastena a jeho vlastná šikovnosť.

12. januára

Robil, čo mohol, aby ma upokojil. Takmer sto rokov. Toľko času uplynulo, odkedy Indiáni na Aljaške zmasakrovali Rusov. Navyše nie je známe, čo vyvolalo útok, podotkol Allen. A presne ako som sa domnievala, iba rozbúrená rieka Wolverine bola dôvodom, prečo všetky nasledujúce americké expedície ukončili predčasne – vždy dlho predtým, než sa vojaci dostali do blízkosti odľahlých domorodých kmeňov.

„Nejdeme tam vyhľadávať konflikty, miláčik,“ ubezpečoval ma Allen. „Postarám sa o to, aby sme sa vrátili živí a zdraví.“

13. januára

Včera večer som Allena poprosila, aby mi priniesol môj cestovný kufor, a hoci mi vyhovel, opatrne mi naznačil, že na balenie je možno ešte skoro. To mi našepkával aj sedliacky rozum, ale rozhodla som sa nevenovať mu pozornosť a ráno som si začala triediť veci. Rýchlo som však zistila, že to nemá význam. Nevlastným toľko šiat, aby som desatoro nechala doma v šatníku a desatoro ďalších si zabalila na cestu. Tak som teda odložila kufor do kúta a teraz sedím za písacím stolom pri okne v spálni.

Dnešné zimné popoludnie nie je ničím výnimočné. Je chladné, sivé a daždivé, ako to vo Washingtonskom teritóriu býva, odrazu však na mňa pôsobí novým dojmom. Keď sme sem pricestovali, uchvátilo ma, aká divoká a nespútaná je tunajšia príroda. Kasárne mi pripadali odtrhnuté od civilizovaného sveta. Ibaže pri pomyslení na Aljašku mi rady úhľadných dôstojníckych domčekov, drevené vojenské baraky, orezané stromy, zastrihnuté živé ploty a blatisť cesty náhle pripadajú príliš skrotené a všedné.

Mesto Sitka leží na najjužnejšom výbežku Aljašského teritória, a predsa je mimo dosahu bežnej civilizácie, železníc či telegrafných staníc. Uvidíme odtrhnuté kusy horských ľadovcov plávať na hladine mora, veľryby vyskakovať z vody a možno sa nám pošťastí zazrieť vtáky žijúce len v tých nehostinných severných oblastiach. Potom sa dostaneme na koniec mapy a Allen zmizne za jej okrajom. Je to úchvatné i desivé zároveň a postupne zisťujem, že sa neviem sústrediť na nič iné. Posledné týždne do nášho odchodu sa budú nezniesiteľne vliecť.

Ešteže pán Tillman usporadúva tanečnú zábavu a s Allenom sme povinní sa na nej zúčastniť. Ak nič iné, aspoň nás rozptýli.

Musím vyhľadať slečnu Evelyn, či mi nepožičia nejakú róbu, keďže moje čierne vlnené šaty sa podľa jej slov na tanec nehodia.